

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

**Pasarét, 2020. szeptember 17.
(csütörtök)**

Szepesy László

4. **BOLDOGOK, AKIK SÍRNAK**

Énekek: 164,1, 201,1.4-6

Alapige: Máté 5,4

„Boldogok, akik sírnak: mert ők megvigasztaltatnak.”

Imádkozzunk!

Dicsőítünk és magasztalunk Téged, mennyei Édesatyánk, azért, mert gyermekeiddé fogadtál bennünket, azért, mert a mi életünkben is elhangzott a hívó szó, a hirdetett ige, az evangélium, és úgy döntöttél, hogy kegyelmesen megnyitod a mi szívünket előtte, és életet teremtesz belé. Köszönjük Neked, hogy azóta Veled járhatunk, és Téged követhetünk. Köszönjük, Urunk, hogy Te minden egyes pillanatban, mint gyermekeidet őrzöl bennünket, legyen szó akár munkáról, otthoni fáradozásról, családunk gondjairól, vagy éppen arról a helyzetről, amiben a világ most van, vagy éppen örömekről, sikerekről, testvéri beszélgetésekről. Köszönjük, hogy mindent mint a Te gyermekeid élhetünk meg, és egymásra is így tekinthetünk, és alkothatunk közösséget, mert Te egyé tettél bennünket Krisztusban.

Urunk, bocsásd meg, amikor elfeledkezünk erről a Veled való szoros kapcsolatunkról, amikor e világ gondjai és bajai, és saját óemberünk annyira eluralkodik rajtunk, hogy nem veszünk észre Téged, amikor előbb aggódunk, előbb tervezünk, és csak miután már baj van, utána fordulunk Hozzád, vagy amikor már nagyon fáj, és már nem tudunk mit tenni. Köszönjük Neked, hogy Te ezekben az időkben is hűséges maradsz hozzánk, és kegyelmesen keresel minket a Te igéden keresztül.

Kérünk, hogy ma este is tedd ezt kegyelmesen. Hirdettesd a Te szavadat, kérünk, hogy hadd váljék mibennünk az ige maggá, léletté, cselekedetté, hadd formálja szívünket, akaratunkat, egész valónkat, és kérünk, hogy adjon szabadítást bűnökből, alázatot, szembesülve bűneinkkel, vágyat az engedelmes-

4. BOLDOGOK, AKIK SÍRNAK

ségre, és szeretetet Irántad és felebarátaink iránt. Kérünk, hogy így munkálkodj most is Szentlelked által bennünk, és tedd ezt az alkalmat áldásossá a mi javunkra és a Te dicsőségedre.

Szent Fiad nevében kérünk, hallgass meg kegyelmesen!

Ámen.

Igehirdetés

Jézus Krisztus a boldogmondásokat külön-külön egy-egy mondatban fogalmazta meg nekünk. Minden egyes mondás új gondolatot tartalmaz, és azal kezdődik, hogy boldogok, mégpedig azért, hogy egyrészt egymástól jól meg tudjuk különböztetni a boldogmondásokat, és hogy mindegyikükönél külön-külön álljunk meg és gondolkozzunk el. Ugyanakkor ezek a boldogmondások szorosan össze is tartoznak, mert a boldogok kifejezés bár mondattanilag elválasztja egymástól az igeverseket, de tartalmilag szorosan össze is köti őket. Mert Jézus Krisztus ugyanarról a boldogságról beszél mindegyikben, csak annak az egy boldogságnak más-más oldalát világítja meg velük. Ezért ezeket a boldogmondásokat úgy is kell értelmeznünk, hogy egyrészt ne mondjanak ellent az előtte és utána következőknek, másrészt pedig, hogy azok egymással szorosan összefüggenek.

Ennek tükrében tehát a második boldogmondást az első fényében érthetjük meg igazán, azaz Krisztus azt mondja, hogy akiknek Isten megmutatta lelki szegénységüket, saját nyomorúságukat, azokat ez annyira lesújtja, hogy sírnak miatta. Rögtön itt az elején szeretnék tisztázni az Ige alapján egy félreértést, amit sokan gondolnak a keresztyénekről, néha még maguk a hívők is. Attól, hogy valaki hívő létére egy fájdalom, veszteség, bűnfelismerés miatt sírni kezd, nem lesz hitetlenné. Mert többen hangoztatják azt a nem biblikus nézetet, hogy a hívő ember sosem sír, mert ő szilárdan hisz Istenben, és sosem lehet szívében nagyobb a szomorúság, mint az öröm. Ezt a téves elképzelést Krisztus a második boldogmondásban megcáfolja, amikor azt mondja, hogy „*boldogok, akik sírnak*”. Mert Urunk nem azt mondja, hogy csak azok a boldogok, akik egyáltalán, és soha, semmilyen körülmények között nem jutnak el ebbe a lelkiállapotba, hanem azok, akik képesek sírni a saját nyomorúságukon.

Isten nem keményszívű követőket akar, akiket teljesen hidegen hagy a fájdalom, legyen az sajátjuk, vagy más emberé, és minden lepattan róluk, mint egy kőszikláról, és így lehetetlen dolog, hogy bármilyen gondolat vagy érzés is a szívébe jusson annak keménysége miatt. Krisztus ezt nem akarja. Ahogyan azt sem akarja mennyei Atyánk, hogy teljesen érzelemmentesek legyünk, ami ellenkezik az emberi természettel, hiszen Isten nem ok nélkül adta nekünk az érzéseket, mégpedig azért, hogy azokkal éljünk.

Megváltó Urunk a kemény, érzéketlen szíveket össze szokta törni, és helyettük élő, hússzívet akar adni, ahogyan arról az Ezékiel 36,26-ban is olvas-

hatunk: „*És adok néktek új szívet, és új lelket adok belétek, és elveszem a kőszívet testetekből, és adok néktek hússzívet*”. A hússzív – tudjuk jól – olyan, amire lehet hatni, még bántani is, fájdalmat is okozni neki, de élő szív. Pozitíve tehát Krisztus a második boldogmondással arra akarja felhívni a figyelmünket, hogy a hívő ember szíve egy változáson megy keresztül, amikor Krisztus tanítványa és Isten gyermeke lesz, egy új szívet fog kapni, amellyel át tudja érezni a fájdalmat, a nyomorúságot, a veszteséget, és tud azok miatt sírni. Mindez pedig azért történik, hogy őszintén meg tudjuk alázni magunkat Isten előtt. Ez pedig csak úgy lehet, hogy a bűn elkezd fájdalmat okozni nekünk. Mert a hitetlen ember érzéketlen a bűnre nagyon sokszor, valamennyit felfog belőle, de azt is gyakran csak énközpontúan értelmezi, hogy jaj, én milyen kárt szenvedtem, de a saját bűneire érzéketlen. Át kell tehát éreznünk lelki szegénységünket, hogy az porba sújtszon, összetörjön minket, hogy még a tekintetünket se tudjuk felemelni. Úgy, mint annak a vámszedőnek az esetében, aki megjelent a templomban imádkozni a farizeussal együtt. Mert mit olvasunk róla? „*A vámszedő pedig távol állván, még szemeit sem akarta az égre emelni, hanem verte mellét*” (Lukács 18,13). Ilyen az összetört ember, aki tud sírni. Nem tartja méltónak magát arra, hogy Isten elé álljon, a templom szélén, a bejárathoz közel áll meg, de mégis Isten elé megy, mert érzi saját nyomorúságát, és azt, hogy kell neki a kegyelem, kell neki a könyörület, ezért is imádkozik érte. Szemeit sem meri felemelni szégyenében, amit bűnei és romlott természete miatt érez, hanem csak lesütött szemmel áll Isten elé. Veri a mellét, jelképesen fájdalmat okozva magának, jelezve, hogy ő büntetésre lenne méltó, és hogy bánja bűneit. Lehet, hogy nekünk kicsit mesterkéltnek látszik ez a melldöngetés, ami a Közel-Keleten megszokott módja egyébként a bűnbánat és fájdalom kifejezésének, mert mi ennél visszafogottabbak vagyunk, de hadd fogalmazzak így, bárcsak néha mi is őszintén ki tudnánk így fejezni bűneink miatti fájdalmunkat és a bűnbánatunkat. Mert manapság, az örömet és gyönyört kereső társadalomban a sírás nem annyira természetes dolog, inkább már zavaró tényező, ha valaki elkezd sírni, gyengeséget és erőtlenséget jelent sokak számára, amivel senki sem akar szembesülni. Gondoljunk csak korunk férfiideáljára, vele kapcsolatban is azt szokták mondani, hogy az igazi férfi sosem sír, sose mutatja ki az érzéseit, mert az kiszolgáltatottá és gyengévé teszi őt mások szemében.

Testvérek, a Szentírásban Isten teljesen mást mond az igazi férfiról. Például ott van Dávid király, aki aztán tényleg nem egy nyámnyila, gyáva alak volt, hanem bátor katona, súlyos döntéseket meghozó hadvezér, bölcs király, aki mégis számtalan alkalommal tudott sírni. Sírt, amikor ellenségei az életére törtek, igazságtalanul, és hosszú időn át üldözték (a zsoltárokból örökítette ezt meg). Sírt, amikor Bétshabétől született első gyermeke haldoklott (2Sámuel 12,21), sírt, amikor ellene fellázadt fia, Absolon meghalt és aztán megölték, az ellene lázadó fiát is siratta (2Sámuel 19,1). Dávid Isten prófétá-

4. BOLDOGOK, AKIK SÍRNAK

ja volt, rajta és zsoltárain keresztül megmutatja nekünk, hogy az Istenben bízó ember sírhat, amikor fájdalom éri őt, és akkor is boldog lehet, amikor sír. De tudjuk jól azt is, hogy maga a mi megváltó Urunk, Jézus Krisztus is sírt földi élete alatt többször: Lázár sírjánál (János 11,35), vagy amikor virágvasárnap bevonult Jeruzsálembe, és a város felett sírt (Lukács 19,41). Isten tehát el akar minket vezetni arra, hogy őszintén tudjunk sírni a bűn miatt, leginkább a saját bűneink miatt, de ne csak úgy általában, panaszkodva, vigasztalhatatlanul, mint az Isten nélküli ember, hanem hadd fogalmazzak így, Isten színe előtt tanuljunk meg sírni. Mennyei Atyánk azt szeretné, ha mi, gyermekei, Őelőtte és Neki sírnánk ki magunkat, mint ahogy egy gyermek teszi a szüleivel, mi is ugyanígy tehetnénk Vele. Mint Dávid is a zsoltáraiban. Amikor a második boldogmondásra szoktam gondolni, gyakran jut eszembe Dávid, mert zsoltárai elején gyakran panaszkodik, szinte sír, volt is oka rá, és megtapasztalta, miközben imádkozott az Úrhoz, annak igazságát, hogy van vigasztalásunk Istennél, és miközben imádkozott, a Szentlélek munkálkodott benne, és a zsoltár második felében Dávid már hálaadással, örömmel dicsőíti Istent, és reménység tölti el őt, mert megvigasztalódott. Az első kérdés tehát, amit ez a boldogmondás feltesz nekünk, az, hogy tudunk-e sírni Isten előtt, átérezzük-e bűneink miatti nyomorúságunkat annyira, hogy azt ilyen módon ki is fejezzük? Vagy már annyi rosszal találkoztunk a világban, a híradóban, a mindennapi hírekben, a filmekben, és saját bűneinket úgy megszoktuk, hogy teljesen érzéketlenek maradunk saját lelki szegénységünk láttán, vagy más nyomorát látván? Megkeményített már minket ez az érzéketlen világ, vagy Isten olyan új szívet adott nekünk, amely tud szenvedni, de Isten akarata szerint szenvedni és sírni?

Itt hangsúlyoznám azt is, hogy nem mindegy, hogy miért sírunk, hogy milyen szomorúság van bennünk. Mert például Isten előtt az nem kedves sírás és dolog, hogy valakit az bánt, hogy valamilyen bűnös vágya nem teljesült, és ezért sír, hogy jaj, nem kaptam meg azt, pedig úgy szerettem volna... Igen, lehet, hogy a saját kívánságotokra kértétek – ahogy Jakab apostol fogalmaz. Nem tudok valakin bosszút állni, nem sikerül valami, vagy nem kapok meg valamilyen szórakozást, nyugalmat, valami testi örömet, amitől várom a boldogságot, és ezért panaszkodom. A hitetlen ember is szokott sírni, de az a sírás inkább – hadd fogalmazzak így – gyakran panaszkodás, harag és fájdalom keveréke, és nincs benne semmiféle bűnbánat, alázat és istenkeresés. Jézus Krisztus viszont a Hegyi beszédben, amikor a sírókat mondja boldogoknak, az Övéiről, rólunk, hívókról beszél, azt mondja, hogy boldogok azok a hívők, akik sírni tudnak, mert ők vigasztaltatnak meg, nem pedig bárki, aki sír. A 2Korinthus 7,10-ben pedig arra hívja fel Isten a figyelmünket, hogy a hívő ember másként szomorodik meg, mint az Istenben nem hívő. Ezt olvassuk ott: *„Mert az Isten szerint való szomorúság üdvösségre való megbánhatatlan megtérést szerez; a világ szerint való szomorúság pe-*

dig halált szerez.” Mekkora a különbség a kettő között, Testvérek! Üdvösséget, megtérést szerez, és halált. Ha valaki csak úgy fájdalmában sír, és aztán ugyanúgy él tovább, mintha mi se történt volna; vagy pedig bűnei miatt sír, és ez Istenhez vezeti őt, fáj neki, hogy megbántotta a szerető Atyát, bocsánatért esedezik, és a kegyelem megkapása által megtérésre, a bűn elhagyására ösztönzi őt Isten Szentlelke, az teljesen más sírás.

De nemcsak saját bűneink miatt sírhatunk, hanem testvérünk helyzetéért, állapotáért is, azokért, akiket szeretünk. Hány szülő hullatott már könnyeket gyermekeiért, mert még hitetlenek, és hány ember érez együtt más fájdalmával, gyengeségével, vagy a bűn megkötöző erejével, ami miatt szenvednek mások! Testvérek, nem erre buzdít minket is az Ige a Róma 12,15-ben? *„Örüljete az örülőkkel, és sírjatok a sírókkal.”* A hívő ember így is tud sírni, nemcsak a saját bűnei miatt, hanem másoké miatt is. Az után, ahogyan a próféták és Krisztus is tették, sírhatunk az egyház állapota miatt, azért, hogy az evangéliumot hányan utasítják el, vagy éppen azért, hogy nem az evangéliumot hirdetik. Dániel imádsága (könyve 9. fejezetében) egy ilyen alázattal és fájdalommal írt könyörgés az egyházért és saját népéért, amelyben bűnvallás is van. Sírhatunk szeretteink, gyermekeink, házastársunk bűnei, vagy bűn miatti szenvedésük miatt, ami nem hoz megtérést számukra. (És még sok más egyéb dolog van, ami miatt sír az ember: betegségek, testi fájdalmak, csalódás a testvérben, árulások és még sok más egyéb, nem sorolom.) A hívő ember számtalan dologért sír, mivel oka van a sírásra, mert ez a világ bűnnel van tele, és az igazi sírás oka mindig a bűn, a bűn különböző megnyilvánulási formái. De fontos, hogy miközben a hívő ember sír, mindig az Úrra nézve tegye ezt. Hiszen Isten számon tartja még a könnyeinket is, ahogyan arról Dávid bizonyosságot tesz a Zsoltárok 56,9-ben, mert ezt mondja: *„Bujdosásomnak számát jól tudod: szedd tömlődbe könnyeimet! Avagy nem tudod-e azoknak számát?”* Testvérek, Isten tudja, hány könnyet hullattál. A kérdés tehát ebben a boldogmondásban is az, hogy miért sírsz? Gyakoroljuk-e mi a saját bűneink feletti sírást, vagy mindig az olcsó evangéliummal – Jézus úgymint megbocsátja – könnyedén túllépünk azokon? Végig gondoljuk-e, hogy mi szomorít meg valójában minket? Hálát adunk-e Istennek, ha a bűneink fájnak? Mert, Testvérek, ez kegyelem, ha az embernek már fáj a bűn, mert azt jelenti, hogy ott már egy új szív, élet van. Valóban a bűn fáj nekünk, vagy éppen az, hogy nem tudjuk bűnös vágyainkat kielégíteni?

Most térjünk rá a boldogmondás következő részére, hogy Krisztus boldognak mondja a sírókat. De miért? Mi a boldogság a sírásban? Mint láttuk, annak örülhetünk, és hálát adhatunk azért, ha egyáltalán tudunk sírni, különösen is azért, ha bűneink felett tudunk sírni, és ezt Isten előtt tudjuk megtenni. De a sírásban az igazi boldogság az – világít rá Krisztus –, ha közben van reményünk a vigasztalásra. *„Boldogok, akik sírnak, mert megvigasztaltatnak.”* Felhívnom a figyelmet arra, hogy a hitetlen ember is próbál vala-

4. BOLDOGOK, AKIK SÍRNAK

milyen vigasztalást kicsikarni magából a sírás közben, de ez nem az a vigasztalás, ami Istentől van. Gyakran előfordul az a hitetlen emberrel (de sajnos velünk, hívőkkel is), hogy öngazultságunkban azt mondjuk, amikor megbántanak és megríkatnak bennünket: én vagyok az ártatlan, nekem van igazam, én vagyok a jó, és aki megbántott, az a gonosz – bocsánat a kifejezésért, néha olyan gyerekesek vagyunk –, az a csúnya, és én vagyok az igaz, minthogyha mi az erényesség példaképei lennénk. Tehát mit tesz a síró ember? Önmagát jónak, ártatlannak, az őt bántót pedig gonosznak beállítva azzal vigasztalódik, hogy ő különb a másiknál. Testvérek, ez az öngazultság vigasztalása, és ez nem Istentől van.

Ahogy az sem, amivel próbáljuk elkerülni a sírást, ez pedig a bezárkózás. Sokan bezárkóznak azért, hogy ne kelljen sírniuk, ne érje őket olyan fájdalom, ami miatt sírniuk kell. A magunkba zárkózás boldogsága az, amikor nem foglalkozom azzal, hogy én milyen vagyok belül. Egy szép és jó képet mutatok magamról azoknak, akikkel együtt élek és akikkel találkozom, amely sok kis hazugságból áll, kisebb csúsztatásokból, van bennük igazság is, de van azért túlzás is, és nem egyezik meg azzal, amilyen szívemben, belül vagyok. Jónak mutatom magamat másoknak, és idővel sajnos én is elhiszem ezt az igazságot magamról, mivel szívemet bezárom, és nem engedem, hogy onnan bármilyen őszinte érzés kijöjjön, mert mindig a képhez próbálunk igazodni, valamilyen képet mutassunk magunkról, és nincs abban sokszor őszinteség. A bezárkózás abban is áll, hogy nemcsak kijönni nem engedünk őszinte érzéseket és megnyilvánulásokat, hanem benézni se merünk a szívünkbe, mert félünk, hogy mivel fogunk ott találkozni, és az ember inkább elkerüli az önvizsgálatot, hogy ne kelljen szembenéznie azzal, aki ő maga valójában. Nem hagyom, hogy az Ige megvizsgáljon engem, inkább én vizsgálom az Igét, ítélkezem felette, és nem hagyom, hogy az Ige fényt gyújtson sötét szívemben, és ott előkerüljön sok-sok romlott dolog. Így bezárkózva egy szép, időnként már idilli képet hiszek el magamról, és erre alapozom boldogságot, csak hogy ez elég ingatag boldogság. Mert valahányszor Isten leleplez bennünket, önvizsgálatra vezetne el, vagy éppen kibuggyan belőlünk – hadd fogalmazzak így – az óember, akkor hirtelen szembesülnünk kell azzal, akik vagyunk Isten nélkül, és az egész idilli kép összetörik, és az egész boldogság meginog. Valahányszor elbukunk, azzal kell szembesülnünk, hogy ez az elképzelés nem egyezik meg a szívünkben lévő valódi érzésekkel és vágyakkal, és ezeknél az alkalmaknál az óemberünk jön a napvilágra, akit eddig próbáltunk letagadni vagy szépítgetni.

Krisztus nem erről a boldogságról beszél, amikor az ember így bezárkózik, hanem felhívja a figyelmünket arra, hogy ez a boldogság, amiről Ő beszél, ez sem bennünk van, hanem Istenben, mert Ő lesz a mi vigasztalónk, ez a mi boldogságunk alapja. Ahogy az első boldogmondásnál is hangsúlyoztam, hogy ott is a boldogság nem az emberben van, mert „*boldogok a lelki*

szegények”, épp arról beszél Krisztus, hogy mennyi mindened nincs, mert szegény vagy, de Krisztus az, akiben gazdagságot kapsz. Ugyanígy a második boldogmondásnál is azt mondja Krisztus, hogy nem benned van a megoldás a sírásra, hanem egyedül Istennél és Őbenne, mert Ő a te vigasztalód, egyedüli és igazi vigasztalód. A János 14,16-17-ből tudjuk jól, hogy Jézus Krisztus saját magát és a Szentlelket is a mi Vigasztalónk névvel illeti, mivel Ő képes minket igazán, szív szerint megvigasztalni. És hogy Ő nem csak az üdvösségünk és bűneink esetében képes erre a vigasztalásra, azt a 2Korinthus 1-ből is megérthetjük, ahol Pál az Urat a minden vigasztalás Istenének nevezi, és ezt vegyük szó szerint, hogy minden vigasztalásnak Ő az Istene, mert Ő tényleg minden helyzetben meg tud minket vigasztalni. Vigasztal bűneinkkel való szembesüléskor, szeretteink elvesztésekor, szolgálatunkban való bukáskor, egyházunk helyzete miatt, azért, mert megbántottam másokat, és az fáj, vagy engem bántottak meg, és az fáj: minden helyzetben. Már említettem, Dávid esetében mint mutatkozott meg ez, a Szentléleknek ezen munkája, hogy a zsoltárok elején még sírt, a végén pedig már örvendezett az Úrban. Miért volt ez így? Mert a vigasztaló Isten megvigasztalta őt valóságosan, a szívében. Nemcsak üres szavak voltak ezek Dávid ajkán, hanem valóságos belső megbékélés, reménység és öröm kapása a szenvedés közepette. Mert amikor Isten vigasztal minket az Ő Igéjén keresztül is Szentlelke által, akkor ott valóságos változás történik lelki állapotunkban. Dávid nem hazudott, amikor azt írta, hogy megvigasztalódott, hanem igazi tapasztalás volt ez a számára. Lehet, hogy a fájdalom forrását Isten nem vette el, mert továbbra is üldözték őt, továbbra is haldoklott a gyermeke, és még lehet mondani, de boldog volt mégis, mert Isten vigasztalása reménység lehetett számára. Volt egy Istene, aki törődött vele.

Ez a vigasztalás tehát nem emberi bölcsességen és okoskodáson alapszik. Hány emberi vigasztalást hallunk minden egyes alkalommal! Az ember nem tud semmi reménytelit mondani, de mégis szükségét érzi annak, hogy mondjon valamit, mert ha nem, akkor szembesülnie kellene saját reménytelen helyzetével és vigasztalhatatlan voltával, de az ember nem akar ezzel szembenézni, hogy én vigasztalhatatlan vagyok, mert az tragikus és fájdalmas. Temetések alkalmával hall az ember számtalan ilyen emberi vigasztalást. Emléke szívünkben örökké élni fog. Persze, Testvér, csak az a baj, hogy amennyire te emlékszel dédnagyapádra vagy dédnagyanyádra, annyira fognak rád is emlékezni, olyan sokáig fog a szívekben élni az emlék. Az idő majd begyógyítja a sebet. Igen, mert az emlékezet meghalványul, és a fájdalmat kiváltó ok eltompul, de az idő nem hoz helyre semmit, és nem adja vissza egy szerettünket sem. Az igazi vigaszt, Testvérek, a hitetlen ember nem találja, mert az csak Istenben van, de mégis próbálkozik vigasztalni, nem tagadom, jó szándékból teszi ezt, segíteni akar, de nem képes rá, mert csak emberi bölcsességgel tud vigasztalni. Mert az igazi vigasz az, amit Krisztus ígér ne-

4. BOLDOGOK, AKIK SÍRNAK

künk, és ez egyedül Istentől jöhet, mennyei vigasz, ami jelent is valamit, ami igazi nyugalmat tud adni, amely minden helyzetben megállja a helyét. Olyan vigasz, amelynek hatása is van, amely megváltoztat minket idővel. Kétféle módon hat ránk Isten vigasztalása, egyrészt elveszi belőlünk a szomorúság okát, azaz megszabadít minket, másrészt pedig az isteni vigasz örömet ad. Ezt abból is tudjuk, hogy Lukács, amikor ezt a boldogmondást feljegyezte, evangéliumában így fogalmazott: „*Boldogok ti, kik most sírtok: mert nevetni fogtok*” (Lukács 6,21). Itt már nemcsak a vigasztalás szó szerepel, hanem azt mondja, hogy nevetni fogtok. Tehát Isten elveszi a fájdalmat okozó bűnt, az okot, ami miatt sírsz, megszabadít, és örömet ad helyébe, igazi örömet. Ilyen az isteni vigasztalás.

Fontos azonban azt is kimondanunk, hogy a vigasztalás idejét nem határozza meg Krisztus. Ezzel mindig legyünk óvatosak, mert Isten nem azonnali vigasztalást ígér, hanem hogy saját akarata szerint, azaz az alkalmas időben fog majd minket megvigasztalni. Mind Máténál, mind Lukácsnál a boldogmondásban jövő időben hangzik el az ígélet: nevetni fogtok majd, és meg fogtok vigasztaltatni. Ez egyrészt azt jelenti, hogy már ebben az életben is van vigasztalása a hívő embernek, de még teljesebben és tökéletesen majd az örök életben. A vigasztalás kérdése – tudjuk jól – foglalkoztatta reformátor elődeinket is, akik a Heidelbergi Káté első kérdés-feleletét ennek szentelték, és olyan fontosnak tartották, hogy rögtön ezzel kezdték az egész tanítást, hogy rámutassanak, hogy az embernek van igazi vigasztalása. Figyeljük csak meg, mit írtak a Biblia alapján? Így hangzik a kérdés: „Mi néked életedben és halálodban egyetlenegy vigasztalásod?” És mi a felelet? „Az, hogy testestől-lelkestől, mind életemben, mind halálomban, nem a magamé, hanem az én hűséges Megváltómnak, Jézus Krisztusnak a tulajdona vagyok, aki az ő drága vérével minden bűnömért tökéletesen eleget tett s engem az ördögnek minden hatalmából megszabadított és úgy megőriz, hogy mennyei Atyámnak akarata nélkül egy hajszál se eshetik le a fejemről, sőt inkább minden az én üdvösségemre kell, hogy szolgáljon. Ezért Szentlelke által is engem az örök élet felől biztosít és szív szerint hajlandóvá és készvé tesz arra, hogy ezentúl Őneki éljek.” Minden egyes mondat mögött egy-egy bibliai igevers áll. Micsoda vigasztalás ez a mi lelki szegénységünkkel szemben! Nem ez az, amihez kellene nekünk fordulnunk? Istené vagyok, Krisztus minden bűnömért eleget tett, megszabadított, megőriz, mindent üdvösségemre fordít, biztosít az örök élet felől, készvé tesz a szolgálatra, és még sorolhatnánk! Ezeket tartották reformátor elődeink a legfontosabbaknak, de biztos vagyok benne, hogy tudták volna még sorolni a számtalan vigaszt, mert a Szentírás tele van vele.

Ez a vigasztalás elég ebben az életben. De kérdésként is hadd tegyem fel: elég ez az életben, elég neked ez a vigasztalás? Gondolkodjunk el ezekről, Testvérek, újból és újból, nem baj, ha időnként elővesszük a hitvallást, és

elrágódunk rajta egy kicsit, mit mond az Ige, mit foglaltak össze elődeink az Ige alapján. De nemcsak ebben az életben kapunk reménységet a vigasztalásra, hanem majd a halálunk után, az örökkévalóságban is, mert a Jelenések 21,4 szerint – ismerjük szerintem jól – *„az Isten eltöröl minden könnyet az ő szemeikről”*, ez a mi reménységünk. Mert addig kell vigasz az embernek, amíg van olyan az életében, ami sírást okoz, amíg bűnben él, a bűnös világban kell élnie. De ha Isten megszabadít bennünket ebből, akkor a végső vigasztalása lesz a miénk: el fog tőlünk venni minden fájdalmat, megszüntet minden lelki szegénységet bennünk, és teljes örömben élhetünk majd az örökkévalóságban Ővele és testvéreinkkel. Micsoda kegyelem és micsoda ígéret ez! Meg fognak vigasztaltatni.

Végül pedig tegyük fel azt a kérdést, hogy mi következik ebből a boldogmondásból ránk nézve. Csak három dolgot hadd adjak feleletként erre a kérdésre. Először az származik ebből a boldogmondásból, hogy Isten arra bátorít minket – és részben vegyük ezt felszólításnak is –, hogy sírásunkkal forduljunk Őhöz, a vigaszt a hívő ember mindig Istennél keresse elsősorban, Tőle várja azt, Ő aztán fel tud használni eszközöket, embereket, eseményeket, hogy megvigasztaljon bennünket, de az akkor is Tőle jön, tehát Tőle várjuk. És ha megkaptuk a vigasztalást, akkor adjunk is érte Neki hálát! Mert nem elég, ha az ember csak örül a vigasztalásnak, és nem mond köszönetet, akkor hálátlan lesz. Adjunk hálát Istennek minden vigasztalásért, amit kapunk. Pál apostol a 2Korinthus 1,3-ban hálát ad Istennek, hogy élete során számtalan alkalommal megtapasztalta ennek a vigasztalásnak a valóságát. Gondoljunk csak a filippi eseményekre, hogy csak egy eseményt emeljek ki Pál életéből. Filippiben Pált római állampolgársága ellenére tárgyalás nélkül elítélik, megvesszőzik, a börtön legsötétebb, legnedvesebb, – bocsánat – a legbüdösebb cellájába zárják, ráadásul még kalodába is. Éjfélkor pedig Pál és Silás imádkozik, és utána énekkel dicsőíti Istent! Miért és hogyan? Azért, mert megvigasztalódtak, mert volt vigaszuk Istennél, mert Isten örömet adott a szívükbe! Nem szabadultak még meg, nem a szabadulás után kezdenek el énekelni (ami ezután történt), hanem előtte, a sírás közepette, a fájdalom közepette. Mi se keressünk máshol vigaszt, csak Istennél, és ha megkapjuk, dicsőítsük Őt ezért!

Másodszor: ha Isten megvigasztal minket valamivel, akkor azt ne felejtsük el hálátlan módon, hanem emlékezzünk rá, jól jegyezzük meg, Testvérek, később is lehet, hogy az lesz a mi vigaszunk, ami korábban vigasztalt bennünket, csak ahhoz azt meg kell jegyezni. Arról meg ne is beszéljünk, hogy Isten gyakran azért vigasztal meg bennünket, hogy mi is tudjunk vele másokat vigasztalni. Ahogyan abban Pál apostol is példát adott nekünk a 2Korinthus 1,3-5-ben, amelyben ezt írja: *„Áldott az Isten és a mi Urunk Jézus Krisztusnak Atyja, az irgalmasságnak atyja és minden vigasztalásnak Istene; Aki megvigasztal minket minden nyomorúságunkban, hogy mi is megvigasz-*

4. BOLDOGOK, AKIK SÍRNAK

talhassunk bármely nyomorúságba esteket azzal a vigasztalással, amelylyel Isten vigasztal minket. Mert amint bőséggel kijutott nekünk a Krisztus szenvedéseiből, úgy bőséges a mi vigasztalásunk is Krisztus által.” Látjuk, hogy ez az ember hogy tekintett a vigasztalásra és a vele történt dolgokra? Isten kezét látta mögötte. Isten vigasztalását ne felejtjük el tehát, nemcsak azért, hogy nekünk lehessen vigasz, hanem hogy mi is készen álljunk vigasztalni testvéreinket, szeretteinket.

Végül pedig, harmadszor, az következik ebből a boldogmondásból, és erre fel is szólít Krisztus, hogy legyünk boldogok akkor is, miközben sírunk, mert meg fogunk vigasztaltatni! Azaz hidd el a vigasztalás reménységét, Testvér! Higgyük el, hogy ez Isten valóságos munkája a te és az én életemben. Egyszerre lehet jelen a szívedben – és ez furcsa, a hitetlen ember számára érthetetlen, hogy az emberi szívben egyszerre lehet jelen – fájdalom és öröm, veszteség és nyereség. Mint amikor a hívő ember gyászában sír, és örömmel tesz bizonyosságot, hogy szerette az Úrhoz ment.

Érezzük át fájdalmunkat, sírjunk, de közben legyünk boldogok, mert biztos a mi vigasztalásunk! Mert ha Isten megígéri, akkor az úgy is lesz. Ha elhisszük ezt, akkor sírás közben is reménykedve várhatjuk a mi Vigasztalónkat, ahogyan azt Jób is tette, Dávid is tette, és sokan mások, hívő elődeink a Szentírásból. *„Boldogok, akik sírnak: mert ők megvigasztaltatnak.”* Áldjuk az Urat ezért az Ő kegyelméért, hogy még a legmélyebb, legfájdalmasabb lelkiállapotunkban is boldogságot készített számunkra a vigasztalás reménysége által, és dicsőítsük Őt ezért a reménységért!

Imádkozzunk!

Úr Jézus Krisztus, magasztalunk és dicsőítünk Téged a golgotai keresztért, és azért, hogy a különböző igékben újabb és újabb mélységét adod annak a váltságnak, amelyet Te szereztél nekünk, újabb és újabb oldalát mutatod meg annak a boldogságnak, amit készítettél számunkra, és amit nekünk is adsz Szentlelked által.

Kérünk, bocsásd meg nekünk, amikor már annyira elgyötör bennünket a sok rossz hír, mindaz a gonoszság, amivel találkozunk, akár a saját családjunkban, akár a hírekben, a gyülekezetben vagy bárhol a világban, hogy már megkeményedik a szívünk, már lepattan rólunk minden gonoszság, és nem hat a szívünkig a fájdalom. Természetes, hogy mindent nem tudunk átérezni, Urunk, de bocsásd meg, amikor még azt sem érezzük, ami a saját bűneink miatt kellene, hogy áthasson és átjárjon minket.

Köszönjük az ígéretet, hogy Te elveszed tőlünk a kőszívet, és új szívet adsz, köszönjük, hogy ha késszé és hajlandóvá tettél bennünket saját nyomorúságunk és bűneink átérzésére, hogy a fájdalom elől ne meneküljünk, ami az ember természetes reakciója, hanem igenis engedjük Igédnek, amely a fájdalom által is formál, és Hozzád vezet közelebb. Köszönjük, hogy Te vigasztal

lást készítettél minden helyzetben nekünk, gyermekeidnek. Urunk, kérünk emlékeztess újból és újból ezekre, add, hogy ne legyünk reménytelenek, és ne csak panaszkodni tudjunk sírásban, hanem hozd elénk Igédben, testvéreink szava által, vagy egyszerűen csak a Szentlélek emlékeztető munkája révén mindazt a vigasztalást, amit Te nekünk adsz. Köszönjük azokat a testvéreket, akik Rád mutatva vigasztalnak minket, és nem emberi bölcsességgel. Köszönjük, hogy együtt sírhatunk a sírókkal, bocsásd meg, amikor kerüljük őket.

Könyörgünk, hogy hadd legyen ez is bizonyágtétel tőlünk azoknak, akik még nem ismernek Téged, hogy bár látják, hogyan fáj, és hogyan szenvedünk, de mindeközben azt is, hogy van reménységünk, van Vigasztalónk, van Megváltónk, van Szentlélek Istenünk. Kérünk, hogy így erősíts minket a hitben, segíts elfogadni ezt a boldogságot Tetőled, mert Te magad mondtad, és ezért igaz, hogy *„boldogok, akik sírnak: mert ők megvigasztaltatnak”*. Kérünk, segíts ebben gyakorolni magunkat, és a hit eme útján járni is nap mint nap.

Így kérünk, vigasztald gyászoló testvéreinket, akik szerettüktől búcsúztak, vagy a gyász terhét hordozzák, Te magad vagy az, aki a *„minden vigasztalás Istene”* vagy, és erőt tudsz adni elhordozni ezt a veszteséget is, és Te vagy az, aki reménységet tudsz adni a feltámadás valóságával.

De kérünk azokért a testvéreinkért is, akiket lesújt vagy saját bűnük, vagy az élet különféle bajai, problémái. Könyörgünk a Szentlélek munkájáért, a vigasztalás reménységéért, ragyogj fel nekik Te magad, Úr Jézus Krisztus. Köszönjük, hogy örömmé akarod fordítani a mi sírásunkat, és ez a mi végső reményünk, hogy Te elveszel majd minden fájdalmat, letörölsz arcunkról minden könnyet. Kérünk, hadd legyen ez öröm a mi szívünkben, és ok arra, hogy Téged dicsőítsünk.

Kérünk, áldd meg gyülekezetünket, alkalmainkat, hogy Feléd tudjunk fordulni újból és újból, közösen is, egymás terhét hordozva, de személyes csendességeinkben is segíts Előtted leborulni alázattal.

Könyörgünk egyházunkért, annak vezetőiért, az előttünk lévő választásokért, Te magad hívd el szolgálóidat. És add, hogy az evangélium vezesse egyházunk vezetőit. Könyörgünk népünk vezetőiért, áldd meg őket Szentlelked bölcsességével döntéseikben ezekben a nehéz napokban. És könyörgünk, Urunk, szabadításért is a vírustól, könyörülj, kérünk, rajtunk.

Köszönjük az ígéretet, hogy velünk maradsz minden napon, amíg vissza nem jössz, hogy újból és újból emlékezhetünk erre a reménységünkre, hogy Téged várhatunk, mert bármelyik pillanatban felbukkanhatsz az ég felhőin át. De kérünk, hogy ha ezt nem éljük is meg, akkor is legyen örömteli várakozás az a nap, amikor Eléd kerülhetünk, mert köszönjük, hogy üdvösséget készítettél számunkra. Addig is vezess bennünket szent Igédén keresztül, legyen az világosság, mécses a mi lábunk előtt, és minden nap tarts meg kegyelmedből szent Fiadért!

Ámen.

201. ének

A 65. zsoltár dallamára: A Sionnak hegyén Úr Isten.

1. Uram, kegyes indulatomban Ím, teszem valásom: Ez életemben, halálomban Fő vigasztalásom: Hogy én az Úr Jézus Krisztusnak Tulajdona vagyok, Rajtam irgalmas szent voltának Kegyelmei nagyok.

2. Ki, midőn voltam halál révén, Teljes bűn mérgevel, Megváltott, ügyemet felvévén, Drága szent vérevel. Az ördög terhes fogságából Híven feloldozott, A bűnnek kemény igájából Szabadságra hozott.

3. Ezután sem hágy el végképen Kívánt segedelme, Sőt, mint fiát, engem akképen Takargat védelme. Gondot visel én életemre Hatalmas szent karja, Semmi gonosz nem száll fejemre, Ő ha nem akarja.

4. Ha midőn atyai vesszejét Felvonja ellenem, S bölcs dorgálásának erejét Kelletik szenvednem: Akkor is lankadott szívemet Szentlelke biztatja, Hogy rajtam lévő veszélyimet Javamra fordítja.

5. Reménységem neveli bennem S bizonyossá téssen, Hogy végre jutalmam énnékem Örök élet léssen, Melyre is készíti lelkemet És hívja magához, Hogy szabjam egész életemet Szent akaratjához.

6. Uram, taníts gyarló éltemnek Nagy bűnös voltára, Ő vezess én árva fejemnek Szabadítójára: Magamat néki hadd adhassam Lelki ajánlással, Drága jóvoltát felválthassam Méltó hál'adással.

Losontzi István, 1709 – 1780.